



TWEE KEER WERD HIJ OPGEPAKT EN NAAR DE WETERINGSCHANS IN AMSTERDAM GEBRACHT

Henny Hendrikse, fotograaf en verzetsman

Niemand zou tijdens de bezetting jaren iets achter de Bussumse fotozaak 'Foto Henny' hebben gezocht. Toch was het de plek waar Henny Hendrikse geheime bouwtekeningen van bunkers, vuurleidingen en geschutsofstellingen van de Westwall op microfilm zette. De Westwall was het Duitse verdedigingswerk tegen de door hen gevreesde invasie van de Geallieerden en liep van Noorwegen tot Zuid-Frankrijk.

Sipprianus Hendrikus Joseph Hendrikse werd op 12 maart 1907 geboren in Bussum.

Hij woonde op de Brinklaan 78 in Bussum en trouwde in 1931 met Petronella Wilhelmina Diederika (Nel) Balk. Op zijn 21ste begon hij een fotozaak aan de Brinklaan 101. Hij woonde met zijn gezin boven de winkel. In 1935/36 verhuisden zij naar een beter huis met winkel op de Brinklaan 70a. Hij werd bekend als Foto Henny.



Henny Hendrikse

In de Tweede Wereldoorlog maakte Hendrikse deel uit van Dienst-Wim, een van oorsprong Belgische verzetsgroep die politieke, economische en militaire inlichtingen verzamelde om naar Engeland te sturen. Ook brachten leden van Dienst-Wim vluchtelingen, voornamelijk piloten, in veiligheid.

De circa 150-200 bouwtekeningen uit het Marine Artillerie Zeugamt in Amersfoort zouden echter door corrupte Duitsers aan Dienst-Wim zijn toegespeeld. Twee keer werd 'Harry' (schuilnaam voor Henny) opgepakt en naar de Wetering-

Hendrikse maakte niet alleen tijdens de oorlog vele foto's, maar ook van de bevrijding, de defilés, de schietende Duitse soldaat en later zelfs van Churchill

schans in Amsterdam gebracht, maar bij gebrek aan bewijs vrijgelaten.

De microfiches werden waterdicht verpakt en tussen de bessenstruiken begraven in een tuin in het Spiegel. In 1944 werden ze opgegraven en verborgen op zolder bij een verfhandel in Hilversum. Via koeriers zou het waardevolle materiaal worden afgeleverd bij het Inlichtingenbureau in London. Daar is het nooit aangekomen.

Onderduik en bevrijding

Hendrikse verzorgde ook pasfoto's voor onderduikers en valse 'Bescheinigungen' (Duitse formulieren die bescherming gaven bij controles). En hij maakte afdrucken van foto's van prinses Juli-

ana en de prinsesjes Beatrix en Irene. Daarvan werden er meer dan 1.600 voor een kwartje via de Bussumse dames Noodwang verspreid.

Hendrikse was ook degene die op de verjaardag van Koningin Wilhelmina legendarische foto's maakte van de door Daan en Peter de Moulin met 'Oranje Boven!' beschilderde schoorsteenpijp van de Gooische Stoomwasserij.

Na een tip van een politieman dook Hendrikse in 1943 toch onder. Dit zou te maken kunnen

hebben met het feit Dienst-Wim, verraden door de Nederlandse SD-spion Anton van der Waals, op 20 juli 1943 werd opgerold. Tijdens zijn onderduik, bij zijn ouders onder de vloer, hield Hendrikse dagboeknotities bij van wat hij op de clandestiene radio hoorde.

Hendrikse maakte niet alleen tijdens de oorlog vele foto's maar ook van de bevrijding: van de defilés, van de schietende Duitse soldaat en later zelfs van Churchill. Zijn huis met balkon aan de Brinklaan tegenover het Raadhuis was een geweldige uitkijkpost. In de nacht van 4 op 5 mei hing hij zijn etalage helemaal vol met foto's van de koninklijke familie. Dat werd een bezienswaardigheid. In een mum



De etalage van Foto Henny in mei 1945

dan Hendrikse hem besluiten de winkel te verhuren aan een fotograaf uit Amsterdam. Zelf begon hij achter het huis een fotocentrale: hij ontwikkelde filmpjes en drukte foto's af voor andere fotozaken in Nederland. Dat ging redelijk goed, maar was keihard werken. In het hoogseizoen, de zomer, nam hij extra personeel aan. Seizoenscamping de Fransche Kamp was één van zijn vele klanten. Net toen hij het wat rustiger aan kon doen, vlak voor

zijn 65-ste, overleed Henny Hendrikse.

Margreet de Broekert

Met dank aan zoon Piet Jan Hendrikse uit Australië, die privédocumenten en foto's ter beschikking stelde.

Bronnen

Joan Bruineman 'Metterdaad; Vijf jaar onderdrukking en verzet in Bussum', 1985.



Zoon Piet Jan Hendrikse

van tijd verzamelde zich daar op 5 mei een grote menigte en begon men het Wilhelmus te zingen.

Na de oorlog

In 1954 werd Hendrikse, samen met de andere medewerkers van Dienst-Wim, in de Haagse Ridderzaal door de Belgische regering onderscheiden.

Na de oorlog deed concurrentie van mensen die zakelijker waren



Churchill bij Jan Tabak in mei 1946.

FOTO HENNY

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET STREEKARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden



Familieportret

Familieportret uit 1900 van de familie Ruijzendaal, genomen in de tuin van hun blekerij aan de Lambertus Hortensiuslaan. De zandweg naar Bussum heette de Kerkweg maar veranderde in 1899 in de Lambertus Hortensiuslaan. Dit gebied in Naarden was lange tijd uitsluitend het domein van blekerijen en bestond veelal uit bleekvelden, mangelhuizen, droogschuren en blekerswoningen.

FOTO: STREEKARCHIEF GOOISE MEREN